2018-08-17

Finansdepartementet
Finansmarknadsavdelningen
Värdepappersenheten

103 33 Stockholm

Betänkande Gräsrotsfinansiering (SOU 2018:20)

Svenska Bankföreningen, som beretts möjlighet att lämna synpunkter, ställer sig i huvudsak positiv till utredningens förslag till en ny lag om verksamhet med förmedling av finansiering. Bankföreningen anser dock att den svenska lagstiftaren bör avvakta det arbete som pågår inom EU med att ta fram en EU-förordning om europeiska leverantörer av gräsrotsfinansiering för företag, COM (2018) 113, innan det svenska lagstiftningsprojektet slutförs. Bankföreningen lyfter nedan några områden där innebörden eller konsekvenserna av den föreslagna lagtexten bör förtydligas.

Spridningsförbudet

Utredningen beskriver i betänkandet spridningsförbudets innebörd och de påföljder som en överträdelse av förbudet kan medföra. Utredningen drar emellertid inte några tydliga slutsatser om hur spridningsförbudet bör tolkas i förhållande till andelsbaserad gräsrotsfinansiering utan anger att förbudet inte bör hindra att privata aktiebolag finansierar sig på detta sätt. Även om den beskrivning av spridningsförbudet som görs i betänkandet kan ge viss vägledning till tolkning för de enskilda parterna framstår tillämpningsområdet som ytterst oklart. För att faktiskt förbättra förutsättningarna och underlätta utvecklingen av denna finansieringsform hade det varit önskvärt om utredningen på ett mer konkret sätt hade tydliggjort hur aktörerna kan eller bör kunna agera vid andelsbaserad gräsrotsfinansiering utan att bryta mot spridningsförbudet.

Ansvarsförsäkring

Av betänkandet framgår att ett tillstånd som kapitalförmedlare inte omfattar hantering av klientmedel, rådgivningstjänster eller portföljförvaltning, däremot kan lagen om finansiell rådgivning till konsumenter (rådgivningslagen) i vissa fall bli tillämplig. Finansiell rådgivning enligt rådgivningslagen och investeringsrådgivning enligt lagen om värdepappersmarknaden avser finansiella instrument. I betänkandet påpekas dock att även om rådgivningslagen inte direkt är tillämplig vid andelsbaserad

gräsrotsfinansiering när privata aktiebolag anskaffar, tillhandahålls och förmedlas kapital kan i vissa fall en analog tillämpning av lagen bli aktuell. I kommittédirektivet, 2016:70, påpekas att det är vanligt att plattformar är passiva och bara tar ut en avgift för administration men att aktiva plattformar även kan utföra olika tjänster som bl.a. analys, riskkategorisering, värdering och rådgivning. Sammantaget synes det finnas en möjlighet enligt den nya lagen för kapitalförmedlare att tillhandahålla viss rådgivning till kunden. Mot denna bakgrund anser Bankföreningen att det finns anledning att överväga att i lagen införa ett krav på att en kapitalförmedlare ska omfattas av en ansvarsförsäkring.

Tillsyn

Finansinspektionen föreslås bli behörig tillsynsmyndighet över företag som driver verksamhet med tillstånd enligt den nya lagen. Finansinspektionens tillsyn ska dock inte omfatta konsumentkreditlagen. För att skapa en effektiv och samordnad tillsyn anser Bankföreningen att tillsynsansvaret bör kanaliseras till en myndighet, lämpligen Finansinspektionen.

SVENSKA BANKFÖRENINGEN

Hans Lindberg Åsa Arffman